

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vagyontalanok jogvédelme.

Zombor, 1908. nov. 2.

I.

Egy szerény kis füzet került a kezembe. Tizennégy lapra terjed mindössze. Aki írta, nem célbeli író. Meglátszik az a zöldhátú füzetke gondolatanyagának elrendezésén és kifejezésén egyformán. Az eszme azonban, melynek propagálására vállalkozik, egészséges szociális gondolat, méltó arra, hogy hathatósabb propaganda által minél előbb testet öltözzön. Ez a gondolat: ingyenes jogvédelem nyújtása a vagyontalanok részére s e célra megfelelő intézmények — ugynevezett népirodák — létesítése.

Az eszme megérdemli, hogy lapunk utján is terjedjen ismerete és megvalósításának szükségérzete.

Tudvalevőleg hazánkban a vagyontalanok jogvédelme egészen a legutóbbi évekig kizárólag arra szorított, hogy peres ügyekben pártfogó ügyvédekkel rendel ki. Perrendtartásunk intézkedései szerint a szegény ember vagyontalansági bizonyítvány alapján kérhet és kap is perének viteléhez pártfogó ügyvédet csaknem minden korlátozás nélkül, úgy, hogy ha pere akad, nem szűkölködik ügyvéd nélkül, különösen mivel a közigazgatási hatóságok igen liberálisak a vagyontalansági bizonyítványok kiállításában.

A perrendtartás ezen intézkedésének azonban két nagy hibája van. Az egyik az, hogy a vagyontalan ember csak meglehetősen körülményes eljárás után jut ügyvédhez s hogy rövid idő alatt hozzájuthasson, jogi tanácsra szorul. A másik az, hogy sem az állam, sem más közhatóság nem gondoskodik arról, hogy a szegény ember ne csak peréhez kapjon pártfogó ügyvédet, ha-

nem *ingyenes jogi tanácsban* is részesüljön, még pedig minden bürokratikus eljárás mellőzésével mindjárt akkor, mikor arra szüksége van.

Ma a szegény ember csak akkor kap ügyvédet, mikor bajban van, mikor vagy ő perel, vagy őt perlik. De mikor tanácsra volna szüksége, hogyan előzze meg a pert és a bajt, vagy hogyan védelmezze meg jogait a bekövetkezendő per esetére, akkor nincs senkije, a kihez segítségért folyamodhatnék. Mivel pedig sokkal gyakrabban van az embernek szüksége jogi tanácsra, mint perbeli képviselőre, a jogvédelem ezen része legalább is olyan fontos, mint a perben való jogvédelem.

Ma a vagyontalan ember csak könyörületből, egyes ügyvédek vagy más jogtudók jószívűségéből juthat ingyenes jogi tanácshoz; a törvényhozás azonban eddig még nem létesített olyan intézményeket, melyek arról gondoskodnának, hogy a vagyontalan ember, különösen pedig a munkások milliói ingyenes jogi tanácsban részesüljenek.

Törvényhozásunk a legutóbbi időben több törvényt alkotott a munkások érdekében, melyek — mint pl. a betegség és baleset esetére való biztosításról szóló törvény — számos jogot biztosít a munkásoknak. De mi haszna, ha törvényadta jogaitak szakavatott tanács nélkül nemcsak érvényesíteni képtelenek, hanem — a szervezett munkások kivételével — tudomást sem szerezhetnek rólok.

Eddigi ingyenes jogvédelmünk hiányait vannak hivatva pótolni a népirodák, melyekhez hasonló intézmények a külföldön — Németországban a *Rechtsauskunftsstelle*-k, *Arbeitersekretariat*-ok, *Volkshureau*-k, Franciaországban a *Ligue des Droits de l'Homme*, Hollandiában a *bureau van consultatie*,

Angolországban a *settlement*-ek — már eddig is kitűnően beváltak.

Ezelekről bővebben jövő számunkban szólunk.

A király elutazott. A király tegnapelőtt hagyta el Budapestet, a bucsuzásnál Fülepp polgármester sajnálatát fejezte ki, hogy őfelsége már távozik a fővárosból, amire a király így szólt:

Igen kellemesen töltöttem az időt Budapesten és örültem, hogy ilyen szép idő volt. *Remélem, hogy nemsokára ismét visszatérek.*

A király igen jól érzi magát és pompás színben van.

A vármegyei alkalmazottak adómentessége. Az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló 1893. évi IV. t.-c. 15. §-a értelmében az állami alkalmazottak az illetményeikre kivetett állami adó után a községi adón kívül a törvényhatósági adó és utadó alól is mentesítettek. Ezt a rendelkezést a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a vármegyei alkalmazottakra is kiterjesztette. A rendelet hatálya az 1904. évi X. t.-cikk életbeléptetésének napjától számítandó.

Scultéty Ferenc.

Egész csendben, minden feltűnés kerülésével negyedszázados köztevékenység előtt hódolt a tisztársak tisztelete és szeretete a napokban. Csendben és feltűnés nélkül, ahogy folyt a kitüntetettnek munkája is. Visszahúzódott hivatali szobájába, hogy zavartalanul dolgozhassék. Sem személyét, sem munkáját nem fitogtatta a huszonöt év alatt. Nem hivalkodott vele. Szorgalmáról és szorgalmának gyümölcséről csak azok tudtak, kik vagy feljebbvalói, vagy munkatársai voltak. De azok annál inkább tudták méltatni munkája becsét.

S ilyen volt Scultéty Ferenc, mint ember is, akár alantas, akár feljebbvaló állásában. Tisztelettudó szerénységért megszerették feljebbvalói, gőgöt nem ismerő barátságát őszinte tisztelettel és benső ragaszkodással hálálták meg alantásai.

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOCSIK
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

Férfiingek, kalapok, nyakkendők,
valódi Jäger alsóneműek
óriási választékban! 100-31 Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELLETT

E nemes tulajdonságokban rejtett tevékenysége sikerének titka. Őszinte örömmel hajtjuk meg mi is negyedszázados eredményes munkássága előtt elismerésünk zászlaját s óhajtjuk, hogy értékes tevékenysége még soká, még egy újabb negyedszázadig szolgálhassa a köz javát.

* * *

Azon alkalomból, hogy *Scultéthy* Ferenc vármegyei árvaszéki elnök a közpályán eltöltött szolgálatának 25 éves évfordulóját ünnepelte, az árvaszék tisztikara családi jellegű ünnepély keretében fejezte ki szeretett hivatalfőnöke iránt őszinte tiszteletét és igaz szeretetét. A mit sem sejtő kedves hivatalfőnököt az egész tisztikar hivatali helyiségében dr. *Frank* Mihály elnök-helyettes vezetésével lelkes éljenzéssel lepte meg.

Az elnök-helyettes üdvözlő beszédet intézett az ünnepelthez, amelyben a szeretett hivatalfőnöknek a közszolgálat terén szerzett érdemeit méltatta s tolmácsolva a tisztikarnak irányában mindenkor tanúsított tiszteletét, ragaszkodását és szeretetét, átadta a nap emlékére s érzelmei külső kifejezésül a tisztikarnak jubiláris felirattal és a tisztikar minden tagjának aláírásával ellátott remek művű emléktárgyát.

Az öröm és meglepetéstől könyekig meghatott ünnepelt szívhezszóló hálás szavakban mondott köszönetet tisztársainak ragaszkodásáért és szeretetéért, biztosítva őket mindenkor tanúsított jóakaratóról; arra kérte tisztársait, hogy őt nehéz és felelősségteljes állásában eddig tapasztalt odaadásukkal támogathatni sziveskedjenek.

Az ünnepélynek különösen az adott szeretetteljes családi jelleget, hogy a negyedszázados évforduló közeledtét teljesen titokban tartva, — meglepetésszerűleg ünnepelte főnökét az árvaszék tisztikara.

Az árvaszék tisztelgése után a vármegye távollévő főispánja apatini *Fernbach* Károly táviratban, a közigazgatási tisztikar ifj. *Vojnits* István alispán vezetésével, a tiszti ügyészség dr. *Mikosevits* Kanut, a zombori járási főszolgabírói hivatal tisztikara *Tárczay* Dezső főszolgabíró vezetésével, a vármegyei községi jegyzői egylet nevében *Kiss* Gyula s az állami és egyéb helybeli hivatalok, az ünnepelt ismerősei és jóbarátai részint élőszóval, részint táviratban tolmácsolták a negyedszázados jubileum alkalmából szerencsekívánataikat.

Az ünnepeltnek életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Scultéthy Ferenc szül. Győrött, 1858. november hó 8-án. A középiskolákat Pozsonyban elvégezvén a budapesti kir. tud. egyetem hallgatója lett, hol 1883. szept. 26-án államtudományi, majd 1889. december 14-én jogtudományi államvizsgát tett. 1883. október 23-án közigazgatási gyakornokká nevezetett ki s ugyanazon hó 27-én letett esküvel a vármegye szolgálatába lépett. 1887. évi április hó 27-én szolgabíró lett az akkor még fennállott bácsi járási szolgabíróságnál, az 1889. évi december 20-án megtartott törvényhatósági közgyűlés pedig árvaszéki ülnökké választotta meg. *Schlagetter* Gyulának nyugalomba vonulása után a vármegyei közönsége a közszolgálat terén szerzett érdemei jutalmazásául 1901. március hó 3-án tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel árvaszéki elnökké választotta meg.

Az árvaszékeknek újjászervezése óta a vármegyei árvaszékeknek, — *Zákó* Péter, idb. *Mihályi* János és *Schlagetter* Gyula után — ő a negyedik elnöke. Mint árvaszéki ülnöknek különös tevékenysége az volt, hogy a vármegyei árvapénztár által a 90 es évek elején átvett községi árvapénztárakat lankadatlan szorgalommal és kitartó buzgalommal iparkodott rendezni. Ezen rendezési munkálatot, mint árvaszéki elnök is lankadatlan kitartással folytatta, míg csak 1903-ban az ő vezetése és irányítása mellett végleges befejezést nem nyert. Ezen sikeres munká-

jának befejeztével a vármegye közönségének osztatlan örömeire öfelsége legfelsőbb elismerésével tüntette ki.

Teaestély.

A zombori jótékony magyar nőegyletnek 1908. évi október hó 25-én tartott tea- és tombolae-estélyére a nagyérdemű közönség a következő adományokkal járult:

Az előleges költségekhez hozzájárult a nőegylet 91 tagja 1—1 koronával. Ez alkalommal felülfizettek: özv. *Fernbach* Antalné 14 kor., *Falcione* Árpádné 10 kor., *Szemző* Istvánné 9 kor., *Mihajlovits* Kornélné 4 kor., *Danninger* Ádámné 3 kor., *Esztergamy* Károlyné, *Huber* Józsefné, *Ince* Gusztávné, *Kozma* Lászlóné, *Pocsay* Sándorné, *Rudics* Mihályné, *Schlieszer* Sándorné, *Sztrilich* Zsigmondné, *Scultéty* Ferencné és *Trischler* Ferencné 1—1 koronát.

A belépőjegyek megváltásánál felülfizettek: *Fernbach* Károly 38 kor., *Alföldy* Geodeonné (Abbáziából), *Fejér* Gyula, özv. *Fernbach* Bálintné, *Fernbach* Erzsébet 20—20 kor., *Falcione* Gusztávné, *Halm* Ottóné, *Mihajlovits* Kornélné 10—10 kor., *Fodor* Mihály, *Illin* Dezső, *Karácson* Gyuláné, *Schlieszer* Sándor 5—5 kor., *Buják* József, *Janovits* Gyuláné, *Jovánovits* Józsefné, *Stvrteczky* Ferencné 4—4 kor., *Bruck* Árminné, *Fratricevits* Ast Vince 3—3 kor., *Kohut* Henrikné, *Szondy* Mátyás 2—2 kor., *Tarpaták* János 1 koronát.

Tombola-tárgyakat küldtek: *Bertolinó* Sándorné 1 tortatál, özv. *Bratyevacski* Tituszné 1 kristályváza, *Csernyus* Pálné 1 faragott szánkó és 2 fali disz, *Czedler* Jánosné 1 csutora, *Danninger* Ádámné 1 ezüst cukortartó, *Donoszlovits* Erike 2 diszkeretes falikép, *Fernbach* Károlyné 1 ezüst tál, *Fratricevits* Gizella 2 kis fali pole és 1 virágtartó, *Gaal* Istvánné 2 porcellán alak és 2 nipp, *Gehring* Lenke 1 kézimunka, *Gehring* Mici 1 kézimunka, *Hauke* Imréné 2 fali disz, *Hettesheimer* Henrikné 2 nipp és 1 tortatál, *Huber* Józsefné 1 váza és 1 képkeret, *Hus-*

Toborzó.

Asszonytársaim! Imhol a kapu.
Döngessük ökleinkkel. Rajta!
Mig ki nem táru alázatosan,
S be nem léphetünk rajta.

Asszonyvéreim! Pipogya sereg.
Mit tétováztok? Mire vártok?
Mégse untátok meg a jármot?
Mégis esudára vártok?

Kiesi a kezünk? A bőre gyöngö?
De pihent vér futkos alatta!
Évezrek letört akarátja
Bujkál kék sorokban alatta!

A hajunkat mi — jaj — le ne vágjuk!
Ne fonjuk hasogató kócba
Szép, fehér hátunk, kerek vállunk
Ne takargassuk nyers darócba.

A szerelemből ne üzzünk tréfát.
A férfi légyen — nem urunk — párunk.
Akivel büszkén egy sorba állunk.
Akivel mindig egy sorban járunk.

Tul a sorompón, gazzal vegyesen
Paradiesomi virágok nőnek.
Uraim! Az a föld a mienk is.
Roskadn uraim! Utat a nőnek!

Tespedünk régen. Munkára vágyunk.
Lelkeinkben az ős emberálm;
Tudunk nevetni, tudunk szenvedni,
Mért ne juthatánk át a határon?

Asszonytársaim! Pipogya lelkek!
Ha a fogatok babérra vágyik:
Adjátok arát! És ha kidölnénk!
Egy helyett kerül tizezer másik.

Puhitsuk — ha kell — vérrel a földet!
Arcunk rózsáit vessük beléje.
Ne sajnáljátok! . . . Megéri bőven
Annak az első győzelmes napnak
Győzetlen éje.

Alba Nevis.

A gyerek.

Ira: *Vándor* Iván.

A multkor este, mikor hazajöttem,
Piroskát, a feleségemet sirva találtam.
Ránéztem az órára: félkilenc volt. Nem kérdeztem tehát semmit, hanem melléje kerültem, átöleltem és azt sugtam a fülébe:

— Egyetlenem, veszek magának egy lila crépe de chine bluzt.

Piroska rám nézett és így szólt:

— Vegyen nekem egy pici, kicsi gyereket.

A gyerek váratlan feltűnése nem valami kellemesen érintett. Ezt azonban nem mutat-

tam, hanem megsimogattam a feleségem szép arcát és hizelegve azt mondtam neki:

— Kis csacsi és egy merész fordulattal az orosz-japán háborúról kezdtem beszélni.

Piroska rám nézett. Volt ebben a tekintetben minden: pajkosság, melankólia, bizalom, tréfa, szomorúság és makaesség. Aztán ő is beszélt a japánokról. Azt mondta, hogy a japánok iránti rokonszenvének a bizonyítékeképpen egy gésaponyolát fog magának varratni. Az nagyon kedves, bájos viselet, magyarázta, nem gátolja az embert a mozgásban, le lehet benne ülni a földre is, a gyerekekkel játszani.

— Édesem, már kértem magát, hogy ne emlegesse nekem azt a gyereket — mondtam kissé száraz hangon.

— Hisz ez nem az a gyerek.

— Egy másik gyerek? Hát ez kié?

— A Mihályé.

— A favágóé?

— Azé.

Egy pillanatra elhallgattam. Ezt az időt Piroska arra használta föl, hogy rátelepedett annak a széknak a karjára, amelyen én ültem és elkezdte a hajamat simogatni.

— Ha látná, micsoda gyerek az — mondta — akár egy Murilló-angyalka. Kék szeme van, meg fekete haja. Aztán a keze, meg a lába — Miklóskám, lelkem, nézze meg azt a gyereket.

Piroska néhány napra így szólt:

— Aztán kérdezte már tőle?

véth Mariska 1 gyümölcskészlet, Illin Dezsőné 1 bonbonnier, Jovánovits Józsefné 1 cognacos szerviz, Jovánovits Matild és Leona 2 disztál, Kaufmann Simonné 2 vadászmuft, Keleti Gézáné 1 gyümölcstál és 4 váza, Kirchner Madlén 4 kézimunka, Kohut Henrikné 1 sörös készlet és 1 névjegytartó, Komáromi Gyuláné 2 váza, Kozma Lászlóné 1 ezüst kosár, 2 váza és 1 nipp, Margalits Edéné 6 személyes fekete kávészeryiz, Michels Jánosné 1 üveg pezsgő, Mihajlovits Kornélné 7 nipp, Mihályi Jánosné 1 üvegcsésze és 2 váza, Mihályi Irma 1 terítő, Pocskay Sándorné 2 váza, Predragovits Stanci 1 kézimunka, Preszly Jánosné 3 váza, 1 kosár alma, 2 könyv és 1 fajakörte, Preszly Nellie 1 selyem tárca, 1 kosárterítő és 2 váza, Preszly Ilonka 1 pénztárca és 2 váza, Preszly István 1 faragott falipole, Rittinger Antalné 1 doboz cukorka és 1 kézimunka, Scherer Rezsőné 4 porcellán-figura, Szabó Lászlóné 2 fali disz és 1 doboz cukorka, Stebler Antal 1 ezüst kosár, Stein Emilné 6 sótartó, 4 hamutartó, 3 apróság és egy gyufatartó, Szemző Gyula 1 ezüst asztali állvány, Szilágyi Mórné 2 porcellán alak, Szondy Mátyásné 6 hamutálcá, Szondy István 1 kosár, Sztankovits Györgyné 2 hamutartó, 2 kézimunka és 1 váza, Sztrilich Zsigmondné 2 üveg pezsgő, Tárczay Istvánné 5 nipp és 3 képráma, Tárczay Jozefin 1 doboz levélpapír, Tárczay Dezső 1 korszó, 1 nipp és 1 zsebóra, Trischler Gyuláné 1 bársony ridikül, Vértesi Károlyné 1 legyező, 1 hamutartó és 2 apróság, Vértesi Károly 2 diszkötésű könyv, Vojnits Ilonka 1 kristályváza, Wundszám Ida 2 könyv, egy tálcaterítő, 1 kézimunka kosár, 5 nipp, 2 üvegtálcá, özv. Zsámbokréti Emma 1 szőlőmosó és Zsigmond János 3 nipp tárgyat. Ezenkívül küldtek Tárczay Dezső teát és Hermanecz Ottóné 100 drbapapírtalát.

Ugy ezen kegyes adományokért, valamint a tisztikarnak és az ifjúságnak azon szíveségeért, hogy a cigány költségeihez hozzájárult, a leghálásabb köszönetét fejezi ki ez uton a nőegylet elnöksége.

H I R E K .

Személyi hir. Fernbach Károly főispán tegnap reggel a vármegyét és a várost érintő több sürgős ügy elintézése végett Budapestre utazott, a honnan csütörtökön érkezik vissza.

Csillaghullás. Öfelsége a király házi ezredünk helyben állomásozó zászlóaljában november 1-sejével kezdődő ranggal kinevezte Keleti Dezső századost őrnaggyá az 52. gyalogezredhez, Ritter Károly II. osztályú századost I. oszt. századossá, Wagner Albert főhadnagyot századossá, Walldt Ákos hadnagyot főhadnaggyá és Haut György tiszthelyettes hadnaggyá.

A reformáció emlékűnepe. A protestáns egyházak m. hó 31-én ünnepelték meg a reformáció háromszázkilencvenegyedik évfordulóját. A zombori ágostai hitvallású hívek szép ünnepséggel áldoztak e napnak. Az ünnepélyes istentiszteleten Lombos Alfréd tartott prédikációt.

Ujoncok esküje. A most bevonult ujoncok és póttartalékosok vasárnap, november 1-én tették le az esküt. Az eskütétel előtt, a melyre az összes csapatok teljes díszben vonultak ki, ünnepi mise volt.

Iskola látogatás. Az érsekmegye főtanfelügyelője Zundl Péter kalocsai kanonok november hó folyamán a Tisza mentén levő községekben fogja iskolalátogatói körútját folytatni.

Rákóczi Ferenc arcképe. Baja város törvényhatósága, amikor II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvait az ország lelkesedése közepette Törökországból hazaszállították, egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a fejedelem arcképét megfesteti. A közgyűlés ezen határozatát most hajtotta végre a városi tanács. A fejedelem arcképét Bruck Lajos neves festőművész által 1000 korona költséggel megfesteti.

Háziestély. A zombori polgári kaszinó-egyesület minden hónap első szombatján szokásos háziestélyét november hó 7-én szombaton ismét megtartja, amelyre az egyesület tagjait, azok családjait, rokonait, jóbarátait ezuton hívja meg a rendezőség. Külön meghívók nem adatnak ki. Belépődíj nincs. Színház után kellemes szórakozás.

Előléptetés. Wisinger Gábor, a zentai Agrártakarékpenztár főkönyvelőjét, a szabadkai Alföldi Bank részvénytársaság Bécsben létesített fiókintézetének igazgatójává választotta meg.

Csak egy virágszálat. A József kir. herceg Szanatorium Egyesület azzal a fölhívással fordul a jó szívekhez, hogy amit a „Csak egy virágszálat” jelige alatt halottak napján az élőhalottaknak, a halál jegyeseinek, a tüdőbetegeknek szántak, vagy gyűjtöttek, küldjék be az egyesületnek: Budapest, IX., Lónyai-utca 47. szám. Mihelyt az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében befolyt gyűjtés eredményét és pedig egyes járások szerint, valamint közzé teszi a rendezett temetői gyűjtések anyagi eredményét is és a hozzá közvetlenül befolyt adományokat. Örömmel írjuk, hogy az országos gyűjtésben nem a mi megyénk volt az utolsó az országban.

Kitüntetés. Cséser Lajos komlószaktanárt a berlini nemzetközi komló- és sörárpa-kiállítás bíráló bizottsága ezüst éremmel tüntette ki.

Jegyzőválasztás. A boróci községi jegyzői állásra mult hó 29-én megtartott választásnál, Duptza Kálmán bácsujlaki jegyző lett megválasztva.

Nagylelkű adomány. Dr. Mayer Béla r. k. püspök a zombori jótékony magyar nőegylet számára az egylet elnöknőjéhez 50 koronát küldött. Ezen kegyes adományért ez uton is hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

Helyettesítés. Jánoshalmán ujonnan megválasztott Rátkay Géza végrehajtó állásáról leköszönvén, helyébe Csonka József rémi h. irnokot helyettesítették. Uglátszik Jánoshalmán nemcsak az adózó polgárok nem szeretik a végrehajtót, hanem maga a végrehajtó sem szereti a polgárokat, mert ez már a második, ki otthagya őket.

A háziipari szövetkezetek állami támogatása. Darányi földművelésügyi miniszter az okéri kosárfonók termelő szövetkezte, a bácsordasi kosárfonók termelő szövetkezte és a kishegyesi termelőszövetkezet részére államsegélyt engedélyezett. Ezenkívül hasító, hajlító gépeket és hámozó készüléket ajándékozott a szövetkezeteknek.

Eljegyzés. Józits Kálmán, a zombori kir. törvényszék tisztviselője, szerdán este tartotta eljegyzését Stempel Ilonkával Zomborban.

Vörhenyjárvány Ujvidéken. Ujvidékről jelentik, hogy ott a szünőfélben volt vörhenyjárvány ismét veszedelmes mérvben lépett fel. A kórházban naponta 2—3 új beteget vesznek fel. A hatóság erélyes intézkedéseket tesz.

— Kérdeztem. Nem éppen ezt, csak úgy mondtam, hogy nem adná-e nekem valamelyiket. Gondoltam, majd ezt választjuk.

— Aztán mit mondott Mihály?

— Hogy hát ő nem bánja, neki van öt, jut is, marad is.

— Mihály! Mihály csak az apja. Beszél az anyjával?

— Holnap fogok vele beszélni. Magával elmegyek hozzájuk.

Azt akartam mondani, én bizony nem megyek, de ránéztem a parányi cipőkre és így feleltem:

— Isten neki, holnap nézzük meg a kis leányt.

Másnap csakugyan elmentünk Mihályékhoz. Mikor a kapuhoz értünk, Piroska azt mondta, aztán ne mondja rögtön, hogy a kis Julcsát akarjuk.

Mihály az udvaron várt bennünket az egész családjával. Ő maga alacsony, nagy bajszu ember volt, összecsavardott dus hajjal és értelmes kék szemekkel. A felesége gyöngye, beteges asszonynak látszott. Hosszú-kás madonnaarca volt, meg nagy, szomorú szeme. Az öt gyerek közül az egyik, a legidősebb az eperfa legtetején ült egy hajlós, vékony ágon. Mikor az apja szólította, kecsesen és biztosan jött le, mint egy mókus. A második a negyediket fogta. A harmadik a porban játszott az anyja lábánál, a legkisebb, a mi Julcsánk pedig ott ült az anyja ölében és mikor minket meglátott, elkezdett cincogni, mint egy fájósfogu egérke.

Az asszony nem valami barátságosan fogadott bennünket. Ugy látszik, az ura informálta előre, mi járásban vagyunk, mert egyre a gyerekeit nézte, féltő, nyugtalan tekintettel.

Mihály ellenben nagyon beszédes volt és a kedvünkbe akart járni.

— Jani, gyere le, közzönj a tekintetes urnak — szólította a fán ülő gentlemant.

Az asszony gyors mozdulattal megigazitotta a fején a kendőt és erélyes hangon megszólalt:

— Janit nem adom. Majd szelidebb hangon hozzátette:

— Ő a legidősebb.

— Igaz — mondta Mihály — ő a legidősebb és elkomolyodott. — Nem szokna meg az ilyen nagy gyerek ugyse.

A feleségem megsimogatta a nagyobbik kis lánynak a haját. Fakó arcu, szeplős, csunya gyerek volt, a haja akár a csepű.

— Mari — mutatta be Mihály.

— Beteges — vágott közbe az anyja — nem való elvinni ezt se.

— Igaz, — hagyta helybe újra Mihály — ezt se lehet adni. Beteg gyerekek az anyja mellett a helye.

A porban ülő gyerek keservesen elkezdett sírni. Az anyja lehajolt hozzá, a kötőjével törülgette az arcát és így csitította.

— Ne sirj lelkem, nem adlak én oda a világot se. Mihály a vállát vonogatta, mintha mondta volna:

Lám, ilyen bolond az anya és a ne-

gyedikhez közeledett volna, ha az asszony rá nem kiált:

— Kigyelmed mán adná. Hát nem tudja, hogy Erzsébet nem alszik el Mari nélkül soha. Mihály megrökönyödve nézett rá.

— Mán hogy adnám — mondta, aztán a feleségemhez fordult és lemondólag legyintett a kezével:

— Ne tessék bántani, kicsi még a nagyon. Piroskát a hallottak nagyon elbátorítottak és félénken csak annyit mert mondani:

— Hát ha a kis Julcsát...

Mihályénak piros lett az arca és egy gyönyörű védő mozdulattal még szorosabban ölelte magához a gyermekét.

— A kis Julcsát — szólott és most meg elsápadt. Szép, szomorú szeméből sűrűn kezdtek hullani a könnyek a kis gyerek arcára.

Mihály is rosszalóan csóválta a fejét és szemrehányóan tekintett a feleségemre:

— Mán azt igazán nem lehet.

Egy pillanatig hallgattunk valamennyien. Aztán az apró szentek elkezdtek keservesen sírni, mintha valami veszedelmet sejtett volna meg a kis lelkük. Mihály is elfordult és lenézett a földre, mintha valamit keresne.

Az én asszonyomnak is könnyes volt a szeme, aztán odament a másik asszonyhoz, megölelte szépen és azt mondta neki:

— Olyan szép volt, hogy nem adta...

Református istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet f. évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor a reformáció ünnepelésére az ág. ev. imaházban istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv, ref. lelkész. Kozma László e. k. főgondnok.

Lemondás. Mittler Mariska topolyai óvónő férjhez menvén, állásáról lemondott s helyébe Szekenderovits Ilonka szabadkai óvónő választotta meg.

Szabad Lyceum. Értesülésünk szerint Szabad Lyceumunk a most megnyíló évadban próbát tesz a sorozatos előadásokkal. A sorozatos előadás gondolatát csak helyeselhetjük. Csak így lehetséges nagyobb eszmekörben tájékoztatni az okulni vágyó közönséget. Helyeselnünk kell az eszmekört is, melyet a Szabad Lyceum vezetősége az idei sorozatos előadások tárgyául kiválasztott. Bizonyára semmi sem számíthat annyira a magyar társadalom érdeklődésére, mint az új Magyarország kialakulása és az újjáalakulás korának irodalma. A történelmi és irodalmi fejlődés külön-külön 5-5 előadásra fog terjedni. Amannak előadója dr. Závodszy Levente, emezé dr. Kohlmann Dezső lesz. Az előadásokat vetített képek fogják szemléltetnie és érdekessé tenni. A változatosságról úgy gondoskodik a Szabad Lyceum, hogy egyrészt a kettős sorozat előadásai felváltják egymást s azonkívül más tárgyú előadásokat is közbe-közbeékelnek. Az első előadást november hó 8-án dr. Kohlmann Dezső tartja.

Választás. Az óbecsei községi iskola-zsék a polgári leányiskolánál eddig ideiglenesen alkalmazva volt Berzenkovits Paula tanárnőt ezen állásra véglegesen megválasztotta.

Felolvasás. A Good Templar rend neutral zombori 22. számú „Akarat” páholya felolvasásainak sorozatát f. évi november hó 4-én szerdán újra megkezdte. A felolvasás a Kereskedelmi Alkalmazottak Körében lesz este 8 órakor. A felolvasást az „Esetek”-ről Széles Lajos tartja. Belépődíj nincs. Mindenkinek szól.

Eljegyzés. Kuzman Miklós bezdáni birtokos, fogyasztási adóbérlő szombaton este tartotta eljegyzését Peer Ottó vendég-lős kedves leányával, Mariskával.

A jövő évi sorozás. A honvédelmi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a jövő évi ujoncozás előkészítése dolgában. A miniszter elrendeli az ujonc lajstromok egybeállítását, úgy hogy mire az országgyűlés a jövő évi létszámot meg fogja szavazni, a sorozási munkálatok készen legyenek s a sorozás akadálytalanul megkezdhető legyen. A jövő évben az 1888. évi születésűek az I-ső, az 1887. évi a II-ik és 1886. évi a III-ik korosztályba fognak soroztatni. A rendelet alapján a város katonai ügyosztálya hozzájárul az ujoncozás előkészítéséhez s a sorozási névjegyzék egybeállítása után kitűzi a sorshuzás határidejét.

Hajójárat beszüntetése. Az apatin—bajai hajójáratokat a magyar folyam részvénytársaság igazgatósága e hó 20-án beszünteti.

Dalestély. A zombori iparos dalárda folyó hó 7-én az ipartestület helyiségeiben dalestélyt rendez a következő műsossal: 1. Dalünnepen. Férfikar. Thern Károlytól. Éneklő a dalárda. 2. A bujdosó. Magándal. Éneklő Hrabovszki István. 3. Régi nóta. Férfikar. Lányi Ernőtől. Éneklő a dalárda. 4. Felolvasás. Tartja Szántó Károly. 5. Szerenád. Férfikar. Gr. Zichy Gézától. Éneklő a dalárda. Műsor után tánc. Belépődíj személyenként 1 kor. 20 fillér. Családjegy 3 korona.

Pályázat. A városi rendőrkapitányság egy lovas és hét gyalog rendőri állásra pályázatot hirdet. A pályázati kérvények dr. Alföldy Árpád helyettes polgármesterhez címzetten a főkapitánynál legkésőbb 1908. évi november hó 29-ik napjáig személyesen adandók be.

Napilapok ezentúl a Falcione-féle házban levő különlegességi dohányárudában is kaphatók. Ugyanott napilapokra előfizetéseket is elfogad Gruda Pál különlegességi dohányárús.

Halálozás. Ulrich Alajos zombori tekintélyes iparos október hó 31-én hosszas szenvedés után 62 éves korában elhunyt. Temetése tegnap volt a város közönségének nagy részvételével. Az önkéntes tűzoltó egyesület testületileg vett részt a temetésen és bajtársi kegyelettel bucsuztatta el a megboldogultat.

Felolvasás. Jovánovits Zs. György nyulterenyészto f. évi november 8-án Apatinban az Erenberger-féle vendéglő nagyteremben a házinyulak tenyésztéséről oktató előadást tart. Ez alkalommal többféle nyul-faj és kidolgozott nyulszörmék lesznek bemutatva. Belépő díj nincs.

A házitanító felmondási ideje. A budapesti törvényszék felebbezési tanácsa egy konkrét esetből kimondotta, hogy a házitanítót egy havi felmondás illeti meg.

Hangverseny. Az első ujvidéki nőegylet folyó hó 7-én a Mayer-szálloda nagyteremben Czebak Kamillóné, Mochnackiné Irén, Mayer Oszkárné Forrai Ferike, Bakay Margit, dr. Ribiczey Kálmán és a cs. és kir. 70-ik gyalogezred zenekarának szíves közreműködésével táncal egybekötött hangversenyt rendez. A tiszta jövedelem a szegény gyermekek karácsonyi felruházására lesz fordítva.

Eljegyzés. Kopeczky Nándor Palánkáról eljegyezte Fehérváry Mariskát Baján.

A felebaráti szeretet. A temerini izraelita szentegylet özv. apatini Fernbach Anna urasszony tiszteletére a templomban emléktáblát helyeztet el, mely a nemes urasszony cselekedetét magasztalja. Fernbachné az ottani chevra kadisanak évi 200 korona segélyt ad. Ezen emberbaráti szeretetet az egyesület meg akarván hálálni, a templomban az oltár mellett egy gyönyörű kiviteli emléktáblát helyeztetett el, melyben az adományozó iránti tiszteletének és hálájának még egyéb bizonyítékát is szolgáltatja, mert a patronusnak 3 halottját: atyját, férjét és fivéréit örök időkre kegyeletben tartja és halálozásuk évfordulóján gyász emlékünnepelet tart, ezen örvendetes jelenséget még azzal toldjuk meg, hogy özv. Fernbachné Anna urasszonyon kívül még veje: Matkovich Béla temerini nagybirtokos szintén a chevra kadisa tagjai sorába lépett és ezt anyagilag támogatja. Szép jele ez a felekezeti békének és polgári erénynek.

Talált malac. A városi rendőrkapitányság közhírré teszi, hogy f. évi október hó 18-án 1 drb felévesnek látszó fehér koca malac a város határában gazdtalanul találtatott. Tulajdonosa tulajdonjogát járlat által igazolva, a rendőrkapitányságnál átveheti. Amennyiben tulajdonosa nem jelentkezik, a malac f. évi november hó 5-én délelőtt 10 órakor fog a városháza udvarán nyilvános árverésen eladatni.

Lopás. A mult csütörtökön Gyulits Mihály zombori szállási lakos házában falát ismeretlen tettesek kiásták és onnan zsirt, hust, vaját stb. elemeltek. A rendőrség a nyomozást megindította.

Fogynak a 48-as honvédek. Krizsán József (Kuszi) volt 48-as honvéd pénteken 75 éves korában Topolyán elhunyt.

A vasutas sorsa. A mult héten a szabadkai pályaudvaron súlyos baleset történt. Blaskovits János 29 éves tolató munkás fel akart ugorni egy kocsira, hogy azt megfékezze. A vonat épen abban a pillanatban nagyot zökkent, Blaskovits megcsuszott és leesett a lépcsőről úgy, hogy a lábát a kocsi kereke szétronsolta. A szerencsétlenül járt munkást a mentők a kórházba szállították.

Ménvizsgálat. Az óbecsei járás területén a magánmének vizsgálata folyó hó 13-án és 14-én lesz megtartva.

Véres verekedés Pacséron. Jeszkovicz Dusan és Glavits Lázár pacseri földművesek már régóta gyűlölettel voltak eltelve Borbély Sándor iránt. A napokban meglesték s vaslapáttal és késekkel úgy összeverték és megszurkálták, hogy a meg-támadott élet-halál közt van.

A piac reformja. A pénzügyi és kereskedelemügyi miniszteriumban egy üd-vös törvényjavaslatot készítettek, amely a kofákat ép oly aggodalommal tölti el, mint a milyen örömet okoz a vásárló közönségnek. A javaslat értelmében a kofaságot numerushoz kötik ép úgy, mint a rendőröket s a hordá-rokat. Minden kofa kap egy számot, melyet látható helyen tartozik viselni. Elrendelik az elővásárlási tilalmat s a helyi piacról rendszabályokat készítenek. A városba élelmi sze-rekkel terhelt kocsikat csak az esetben bo-csátanak be, ha az illetők bizonyítvánnyal igazolják, hogy saját terményeiket, vagy tenyész-tüket visznek ki, minden esetben kiviteli vámot fizetnek. Szóval az élelmiszerekkel közvetítő kereskedést folytató egyének helyzetét annyira megnehezítik, hogy csak korlátolt számban élhetnek meg s csak a nap egy bizonyos órájától vásárolhatnak s így a fo-gyaszto közönség abba a helyzetbe jut, hogy magától a termelőtől vehet s nem lesz kény-telen a bevásárlásnál a kofákkal versenyre kelni. Az új rend a jövő évben lép életbe.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Kovacsics István szabadkai, Rein Józsefné, Stern Anna kishegyesi, Bergmann György vaskuti, Petrakanics Márk bácsalmási, Bacsics Palkovics Lázár és Egy Sándorné Holics Margit szabadkai lakosokat elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Pör a község ellen. Megirtuk annak idején, hogy Bácsföldvár községet az óbecsei járásbírósa arra ítélte, hogy a pert indított tanítónak az iskola fűtési költségeit fizesse meg. A tanítók, csak hogy igazukat kimutassák, azért indítottak egy kartársuk nevében pört. A község azonban még mindig nem hajlandó a fűtési költséget kifizetni, folytatni kívánja a pört, miért is most már a földvári tanítók, felhagyva a kímélettel, valamennyien külön-külön beperelték a községet, a miből így egész csomó per lett. Valóban különös, hogy egy erkölcsi testület elvárná, hogy tanítói ingyen vagy ráfizetéssel fűtsenek és azt hiszi, hogy hivatása magas fokán álló magyar bíróság is úgy ítél, hogy hasznot huzzon a község az ő tanítóin. — Az is nagyon különös, hogy ilyen kétes pörösködések által okozott perköltségek terhe miatt nem lép közbe a közigazgatási hatóság.

Ménvizsgálat. A bácsalmási járás területén a magánhasználatra szándékolt apamének megvizsgálása november hó 9-én lesz megtartva.

Elfogott leánykereskedő. Az ujvidéki rendőrség a mult napokban épen akkor csipte el Urosevits szül. Juhász Mária temerini születésű, belgrádi illetőségű leánykereskedőt, midőn Hönig Ilona kalocsai leányt Belgrádba egy nyilvános házba akarta szállítani. Az ujvidéki rendőrség Juhász Mária 100 korona pénzbüntetésre és megfelelő elzárásra ítélte. A börtönbüntetés kitöltése után pedig illetőségi helyére toloncolják.

Hadi kikötő Ujvidék alatt. Ujvidékről jelentik, hogy több városi képviselő mozgalmat indított az irányban, hogy Ujvidék alatt a Dunán kikötőt építsenek. A kérelmet memorandum alakjában terjesztik fel és azzal is indokolják, hogy főként hadászati szempontból is nagyfontosságú, hogy a monitorok téli állomása Ujvidék alatt legyen.

Rejtélyes halál. Vaskuton a mult héten hirtelen meghalt Bohner Jakab. Állítólag összeveszett egy szomszédjával, aki egy bottal fejbeütötte, minek következtében állt be a rögtöni halál. Az esetet senki sem látta. Az orvosi vizsgálat eredménye szerint a halál nem lehetett a botütés következménye, hanem valószínűleg esés közben ütötte meg Bohner a fejét. A vizsgálat a tettest nyomozza.

Elitelt kuruzsoló. A falu népe még mindig szivesebben fordul betegség esetén szélhámos kuruzsolókhöz, mint orvoshoz. Frittmann Gáspár csavargó a nép hiszékenységét aknázza ki Bácsborsódon és házról házra járva gyógyította a betegeket. Éppen munkája közben csipte meg a csendőrség. Feljelentés folytán foglalkozott Frittmann ügyével a bajai bíróság. Frittmann utazó „orvos” urat elitelte 60 korona pénzbírságra.

A Petőfi Ház sorsjátéka. A Petőfi Társaság fáradságot nem ismerő buzgósággal törekszik megvalósítani azt a kulturális és kegyeletes célját, hogy a Petőfi Házban összegyűjtse és mielőbb hozzáférhetővé tegye a közönségnek Petőfi ereklyéit s azokat a nemzet kincsévé avassa. A Petőfi múzeum fentartása a Petőfi Társaság gondja. A Társaság segítségért a magyar társadalomhoz fordul. A Petőfi Ház meg lesz, ha a társaságnak erre a célra rendezett sorsjátékát a társadalom fölkarolja. A pénzügyminiszter által engedélyezett tárgysorsjáték, melyet a Társaság házi kezelésben rendez, tulajdonképpen a közönség áldozatkészségének a meghálálása, amennyiben a nyereményekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei egyáltalán nem állanak arányban azokkal a nagyjértékű nyereménytárgyakkal, amelyek a sorsjegyvásárlók között kisorsolhatók. A mellett tehát, hogy a vásárló igen nagy nyerési esélyekhez jut, egyúttal egy nemes, hazafias célt szolgál, hozzájárul a Petőfi Ház létesítése és fentartási költségeihez. A nyeremények száma: 2010, tehát — eltérőleg a szokásos tárgysorsjátékoktól — minden sorsjegynek igen nagy nyerési esélye van. Az összes nyeremények értéke 76.000, a főnyeremény 25.000 korona. A Petőfi Társaság már szétküldte az ország minden részébe sorsjegyeit és arra kéri a közönséget, hogy a sorsjegyek vételével és terjesztésével legyen segítségére a nemes cél megvalósításában.

Kicsalt 2000 korona. Weiner Márton őrszállási gazdálkodó feljelentést tett a szabadkai rendőrségnek csalás miatt Grünfeld Károly bajai és Krix Ádám bácsalmási lakosok ellen. Weiner és Grünfeld akként ismerkedtek meg, hogy fiaik Baján iskolatársak voltak és egy beszélgetésük alkalmával Grünfeld ocsó kölcsön megszerzését ígérte meg Weiner birtokára. Szabadkára mentek, hol Grünfeld bemutatatta Weinernek Krix Ádám bácsalmási lakost, mint egy budapesti pénzügyi igazgatóját s kétezer koronát kértek Weinertől, hogy majd ezért az összegért néhány darabot vesznek a bank részvényeiből s ekként könyvebben lesz a kölcsön folyósítható. Weiner természetesen sem a részvényt, sem pedig a kölcsönt nem kapta meg. A csalókat a szabadkai rendőrségen kihallgatás után tartóztatták.

Magyar név. Karlburger Sámuel újvidéki lakos „Balázs“-ra változtatta családi nevét.

A kakaó a hadseregben. Azok a magasrangu katonák, akiknek az a hivatásuk, hogy a hadsereg újabb és újabb reformjain törjék a fejüket, csukaszínű uniformissal egyidőben találták ki, hogy a katonáknak valami tápláló reggelit adjanak. A tejet, tojást, sonkát és sülteket figyelmen kívül hagyva, a kakaót sorozták be az ármádiába. Az újféle főlöstökömmel, a kakaóval most tesznek kísérletet több ezrednél. A kísérletnek az a célja, hogy kitapasztalják, vajjon a legénység szívesen eszi az új táplálékot. A kísérletek eredménye eddig nem nagyon elégti ki a várakozókat. A bakák, akiket megkérdezznek, hogy inkább-e a kakaó, azt felelik: Tudja isten. Inkább nem. Olyan se édes, se keserű. Bizony a parasztyomor csak a végletekre hajlik. Vagy olyan édes legyen valami, mint a mézeskalács, vagy olyan csipős, mint a paprika; olyan mint a cukros víz, vagy mint a seprúpálinka. A kakaónak azonban — bizonyára így gondolják ők — nincs karaktere. Ennek dacára a kakaót valószínűleg rendszeresítik. Eddig a „Zupa“ volt a rettegett eledel, most a kakaó lesz.

Szerencsétlenség. Szivácski Nedelykó óbcesei lakos a múlt csütörtökön szalma rakással volt elfoglalva. Munka közben oly szerencsétlenül esett le a kazalról, hogy az ott heverő szalmavonó horog a bal lágyékába furódott. A szerencsétlen ember testéből mütéttel távolították el a horgot. Most súlyos sebével nagy betegen fekszik.

Felmentett feleséggyilkos. A szabadkai esküdtszék pénteken tárgyalta Fábri-

novits Jakab borbély ügyét, aki október hó 4-én baltával és borotvával meggyilkolta feleségét, mert állandóan kicsapongó életmódot folytatott. Az esküdtszék felmentő verdiktet hozott, mire a bíróság a vádlottat azonnal szabadlábra helyezte. Az ítélet jogerős.

Kirándulás Keszthelyre. A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete* 10-vevember hó 10-én Keszthely zalamegyei mezővárosba kirándulást rendez, mely alkalommal megtekintí az ottani kir. gazdasági akadémiát s egyben a gazd. egyesület által ott e célra külön rendezendő tenyészállatvásáron részt vesz. A földmívelésügyi m. kir. miniszter ugyanis az üszöket vásárló kisgazdáknak az egyesület révén a vételár 10%-át s a vasúti fuvardíjat megtéríti. Azonkívül az utazás a III-ik osztályban oda s vissza féláru jeggyel történik akkor, ha egy állomásra legalább 10 kisgazda utazik s az egyesület ebbeli igazolványával el vannak látva. Bejelentések az egyesület kerületi irodájába Zombor (Rákóczi-ut 26. szám) beküldendők.

I R O D A L O M .

Toborzó. Mai tárcarovatunkban e címmel *Alba Nevis*-nek, az országosan ismert kitünő költőnek tollából gyönyörű költeményt talál az olvasó; lendületes, bátor, szinte harcias riadó, mely a mai magyar asszonyokat szólítja sorompóba. A modern társadalmi átalakulás keretében a nők érvényesülésének útját tudvalevőleg nőirőnk legkiválóbbjai egyengetik s a kultúra ez előharcosainak egyik vezéréként csendíti meg most a *Toborzó*-t a fényes tollu nőpoéta. A remek költeménynek különös aktualitást ad az az érdekes körülmény, hogy a magyar nőirők most tömörülnek egységes táborba, eszméik propagálására s külön organumot is szerveznek maguknak „*Női Élet*“ címen, mely mint díszes, illusztrált folyóirat legközelebb jelenik meg *Alba Nevis* szerkesztése alatt. A maga nemében páratlan újságból olvasóink kívánatra mutatószámot kaphatnak, ha eziránt a kiadóhivatalhoz (Budapest, IX. ker. Angyal-utca 29.) fordulnak, addig is ezt a gyönyörű költeményt adjuk mutatóba, mint legjellemzőbb termékét az ébredő korszaknak.

Kérelem a zongorajátzókhoz. „A magyar nemzeti zene műformáit és sajtószertüéseit“ szándékozom megírni és ezért hazafias tisztelettel felkérem a zongorajátzóknak közül azokat, akik cigányos modorban vagy naturalista-módon játszanak, hogy a magyar nótá játékmódját, zamatos, szenvedélyes karakterét ne hagyják elveszni elrejtve az ismeretlenség homályában, hanem akár kótába foglalva, akár az általuk használt magyaros futamokat, átmeneteket stb. ismertetve örökítsék meg. Ha más népek nemzeti zenéje oly sajtószertüéseket tüntet fel, ami faji karakterüket büszkeséggel tölti el, a magyar is joggal követelheti, hogy zenéjét, a délibábos rónák csapongó, sirva vigadó nótáit, a magyar lassu és friss csárdás játékmódjának nemzeti jellegét egész Európával elismertessük és az utókor számára megmentsük. Keziratokat, kótákat vagy szivességből átengedett saját szerzeményeket méltóztassék címre (Erdős Tivadar tanár. Besztercebánya) küldeni. Hisz minden városnak megvan a maga nótaköltője és cigánya, aki a dalt megzenésíti. Ne hagyjuk elveszni nemzeti kincseinket! Gyűjtőknek megküldöm viszonzásul: „Uj és brilláns zenei hatások a zongorajátékban“ című népszerűen megírt és hangjegymintákkal ellátott művet.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =
kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYARTMANY.

845-35-19

35-20

2. sz. ov. f. b. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községi óvoda felügyelő bizottsága részéről az üresedésbe jött községi óvónői állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása:

1. A községi pénztárból havi előleges részletekben 800 korona.

2. Szabadlakás.

Felhivatnak mindazok, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket a 44000/1892. sz. V. K. M. rendelet 13. §-nak megfelelőleg a Topolya községi óvoda felügyelő bizottság alulírt elnökéhez *folyó évi november hó 30-áig* annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1908. évi október hó 24-én.

Császár Péter,

községi óvoda f. biz. elnök.

Tűzifa eladási hirdetmény.

Alulírott szállit:

1 vagon 100 mm. cserhasábfát nasici állomásról **136 K.**1 vagon 100 mm. bükkhasábfát nasici állomásról **126 K.**Zombori állomásig vasúti fuvar
mérlegdíjjal együtt **36 K 20 fill.**

Zombor, 1908. október hó 25.

Cservenka Lajos

438

Zombor, Dob-utca 9. szám.

3-3

Eladó ház.

A Szelencsében, Csihás Benő utca 13. sz. alatt levő öt szobából, fürdőszobából és a szükséges mellékhelyiségek-ből álló ház szabad kézből eladó. Bővebb megtudható:

Teltsch Gáspár

optikusanál Zomborban, Kossuth Lajos-utca.

50-50

**„Mickensdorfer“
eredeti amerikai írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legelőcsőbbja.
----------------------------	---------------------------	-------------------------------

149-30-26 **Á r a :**

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellékek a legelőcsőbb árakban szállítanak.
Amerikai íródei butorok mintatelepe.
Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselő Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-
spögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt.** Tiszta, kövektől mentes, 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. Több waggon rendelésnél árengedmény! Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legelőcsőbb árakon szereshetők be.

Tisztelettel 100-28

MERKI JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Jegyzői irodámban adóügyben jártas egyén 3. korona napidij mellett állandó és azonnal alkalmazást nyerhet. Levélbeli jelentkezések alulírotthoz intézendők.

Bácstóváros, 1908. október 29.

Nicolics Aurél,

jegyző. 3-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt közbirtokosság közhírré teszi, miszerint tulajdonát képező, a Tiszán üzendő, Padé—Ada közlekedő rév- (komp)-jogot, valamint Padé határában, a Tiszában üzendő halászati jogot **folyó évi november hó 14-én Padén,** a közbirtokosság titkári hivatalában d. u. 4 órakor nyilvános árverésen örökösen eladja.

Közelebbi árverési feltételek a közbirtokossági titkárnál megtekinthetők.

Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, melyekben kiteendő, hogy az árverési feltételeket ismeri s azokat ajánlattevő elfogadja. Kikiáltási ár a komp- (rév)-jogra 32.000 kor. a halászatra . . . 4.000 kor. vagy mindkét jogra összevéve . 36.000 kor. Bánatpénz 10%.

Padé, 1908. évi október hó 31-én.

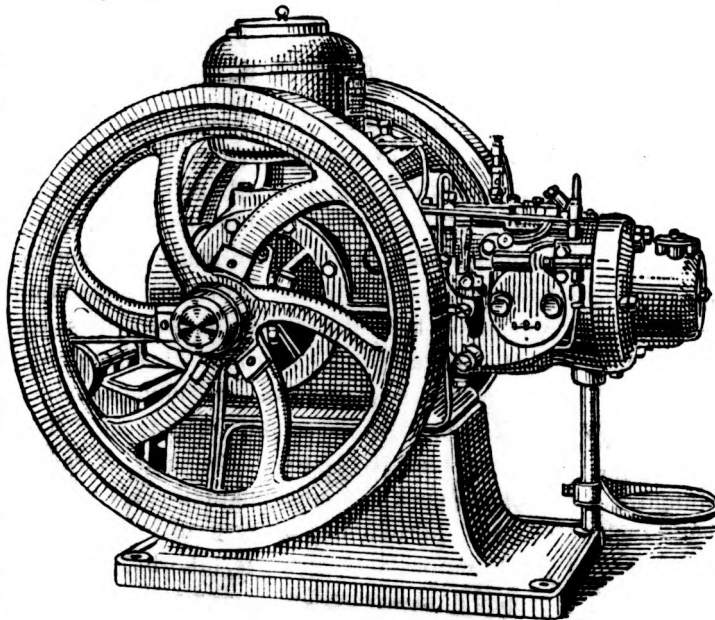
Padéi közbirtokosság.

Eredeti svéd gyártmányu

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és LOKOMOBILOK.

∴ LEGOLCSÓBB ÜZEM MÁR KIS MOTOROKNÁL IS ∴

Költség 12 Bp. motornál évi 3000 munkaórára:

Bolinders nyersolajmotornál nyersolajra ca. 1260 K.

Benzinmotornál adómentes benzinre ca. 2500 K.

Gőzgépnél szénre és fűtőre ca. 3000 K.

Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban.

ca. 4 1/2 év alatt benzinmotorral szemben.

ca. 3 1/2 év alatt gőzgéppel szemben.

Pénzügyőri ellenőrzés nincsen.

Kezeléshez nem kell gépész.

Könnyen kicserélhető alkatrészek.

Gyors üzembehelyezés.

Robbanás nyersolajnál kizárva.

Csekély hűtővízfogyasztás.

Önműködő központi kenés.

Legjobb hajtóerő bármely üzemhez.

Nyersolaj lokomobilokat cséplőgépekkel is szállítunk.

Referenciákkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gépraktár és műszaki iroda. — Motor osztály.

BUDAPEST, Váci-körút 26.

Táviratokim: USZÓ Budapest.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSBEN

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK

KIADÓ-

HIVATALÁBAN.

